

Zitting 2002-2003

8 juli 2003

BEKNOPT VERSLAG

MIDDAGVERGADERING

INHOUDSOPGAVE

ONTWERPEN VAN DECREET

- Toerisme voor allen
  - Algemene bespreking
(Sprekers : de heer Jan Laurys, verslaggever, mevrouw Trees Merckx-Van Goey, de heren Didier Ramoudt en Mathieu Boutsen en mevrouw Veerle Declercq en minister Renaat Landuyt) 3
  - Artikelsgewijze bespreking
(Spreker : mevrouw Trees Merckx-van Goey) 6
- Europees Landschapsverdrag
  - Algemene bespreking 6
  - Artikelsgewijze bespreking 6
- Publiek-private samenwerking
  - Algemene bespreking
(Sprekers : de heren Frans De Cock, verslaggever en Eric Van Rompuy) 6
  - Artikelsgewijze bespreking 6

- Overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en Libanon
  - Algemene bespreking 7
  - Artikelsgewijze bespreking 7
- Overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en Jemen, Koeweit en Saudi-Arabië
  - Algemene bespreking (Spreker : de heer Patrick Hostekint) 7
  - Artikelsgewijze bespreking 7

Voorstel van decreet

- Recht op informatie via radio en televisie
  - Algemene bespreking (Sprekers : de heren Carl Decaluwe, Dany Vandenbossche en Frans de Cock en minister Marino Keulen) 8
  - Artikelsgewijze bespreking (Spreker : mevrouw Mieke Van Hecke) 10

Voorstel van resolutie

- Opvang en huisvesting van slachtoffers van thuisgeweld
  - Bespreking (Spreker : mevrouw Trees Merckx-Van Goey) 10

Verzoekschriften

- Omgaan met ADHD
  - Verslag 11
- Sluiting en reconversie van de Antwerpse luchthaven
  - Verslag (Sprekers : de heren Ludwig Caluwé, verslaggever en Koen Helsen, verslaggever) 11
- Koppeling van de financiering van onderwijsinstellingen aan de slaagcijfers
  - Verslag (Spreker : de heer Frans Ramon, verslaggever) 11
- Zorgverzekering
  - Verslag 11
- Reglementering van de modelluchtvaart
  - Verslag 11

Voorstel van resolutie

- Hygiëne in schoolkeukens en de kwaliteit van schoolmaaltijden
  - Bespreking (Spreker : de heer Karlos Callens, verslaggever) 12

Regeling van de werkzaamheden

12

Berichten van verhindering

12

Rechtzetting

12

MIDDAGVERGADERING VAN DINSDAG 8 JULI 2003

Voorzitterschap van de heer Norbert De Batselier, voorzitter

– De vergadering wordt geopend om 14.17 uur.

ONTWERPEN VAN DECREET

Toerisme voor allen

Algemene bespreking

De voorzitter : Aan de orde is het ontwerp van decreet betreffende de verblijven en verenigingen die een werking uitoefenen in het kader van “Toerisme voor Allen”.

De algemene bespreking is geopend.

Mevrouw Veerle Declercq, verslaggever, verwijst naar het schriftelijke verslag.

De heer Jan Laurys, verslaggever : Iedereen die vanwege financiële of gezondheidsproblemen problemen niet met vakantie kan toch de kans geven de dagelijkse sleur te doorbreken, is lovenswaardig. Omdat het sociale toerisme deze doelgroepen niet meer bereikt, moet de overheid optreden.

Tijdens een gedachtewisseling over het sociaal toerisme op 30 mei 2001 waren alle partners het erover eens dat de wetgeving aan herziening toe was. Op 20 november 2002 heeft de Vlaamse regering een ontwerp van decreet ingediend als antwoord op de vraag van de sector. Dit ontwerp van decreet schept een kader voor het nieuwe sociale toerisme.

Het ontwerp van decreet steunt de vakantiebeleving van enkele specifieke doelgroepen, en de organisaties en steunpunten die deze vakanties organiseren. Het ontwerp van decreet erkent en beschermt aanbieders van ‘Toerisme voor Allen’-verblijven, legt kwaliteitsnormen vast voor de verblijven en subsidieert erkende verblijven.

Na het advies van de Vlaamse Raad voor Toerisme en de SERV, werd besloten een hoorzitting te organiseren met de doelgroepen, de uitbaters en de commerciële sector. De jeugdsector vreesde dat de capaciteit in het gedrang zou komen door het vergunningenbeleid. Bovendien strookte het oorspronkelijke ontwerp niet met het charter Jeugdwerk-Jeugdtoerisme. De Kinderrechtencommissaris was van oordeel dat het belang van het kind en de jongere onvoldoende aan bod kwam.

Na de hoorzitting diende de Vlaamse regering 31 amendementen in. Het vergunningenbeleid werd omgezet in een erkenningenbeleid. Verschillende partijen steunden het ontwerp, maar voor CD&V blijven er enkele knelpunten en juridische onvolmaaktheden. Uiteindelijk werd het geamendeerde ontwerp van decreet bij onthouding van de CD&V-fractie goedgekeurd. (*Applaus*)

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey : Ik dank de verslaggevers voor hun verslag over de bespreking en de hoorzitting. Tijdens de hoorzitting kwamen alle betrokken partners aan bod, maar vooral de Jeugdraad had kritiek.

Dit ontwerp van decreet schept een kader voor het vernieuwde sociale toerisme. Het sociale toerisme was aan vernieuwing toe want het werd nog geregeld door een KB van 1980. Aan dit ontwerp van decreet gaat een onderzoek vooraf waaraan Toerisme Vlaanderen en de sector mee hebben gewerkt. De vraag is of de Vlaamse regering er de juiste conclusies uit getrokken heeft. Tijdens de hoorzitting werden immers tal van opmerkingen gemaakt.

Minister Landuyt heeft met voormalig minister Anciaux een charter afgesloten over de verhouding tussen het

jeugdwerk en het jeugdtoerisme. In dat charter wordt gestreefd naar veilige en hygiënische voorzieningen. Voorts dient de overnachtingscapaciteit op peil gehouden te worden. Omdat het voorgestelde vergunningenstelsel het aanbod in gedrang bracht, strookte het oorspronkelijke ontwerp van decreet niet met dit charter.

Na de hoorzitting diende de Vlaamse regering 31 amendementen in, waardoor het vergunningenstelsel in een erkenningenstelsel wordt omgezet. Waarom werd dat niet van meet af aan zo geregeld ?

CD&V heeft in commissie ook op enkele juridische onvolkomenheden gewezen. Door zijn toelichting heeft de minister al veel verduidelijkt, maar toch blijven er nog hiaten. Zo wordt de wet op de Reisbureaus uitgebreid met een twintigste artikel, terwijl er maar de oorspronkelijke tekst maar 18 artikels telt.

Paragraaf 2 van artikel 8 van het ontwerp van decreet over de subsidiëring blijft onduidelijk. Wie een subsidie van meer dan 50.000 euro ontvangt, dient de doelstellingen van dit ontwerp minstens 15 jaar in stand houden. Voor werkzaamheden van minder dan 50.000 euro, dient men de doelstellingen van dit ontwerp 5 jaar na te streven. Wat is er bepalend : het bedrag van de subsidie of dat van de werkzaamheden ?

We zullen zeker onze steun verlenen aan een amendement om dit euvel te verhelpen.

Mijn fractie is het eens met het kader, de doelstellingen en de uitgangspunten van dit ontwerp. We willen echter ook wijzen op de ontoereikendheid van de subsidies voor de infrastructuur van het jeugdwerk en een aantal juridische onvolkomenheden. We willen duidelijk maken dat we bij de begrotingsbesprekingen van 2004 zullen waken over voldoende middelen. Daarom zullen we ons bij de stemming onthouden.

De heer Didier Ramoudt : Bepaalde groepen kunnen, ondanks het ruime aanbod van sociale centra, niet met vakantie. Dit ontwerp van decreet vormt een trendbreuk met het sociaal toerisme van de jaren 1960 en 1970. Er diende een einde gemaakt te worden aan de misbruiken van bepaalde doelgroepen en de commerciële uitgangspunten van bepaalde centra. Al in 1997 werd er een werkgroep opgericht om het sociaal toerisme te hervormen. Pas in deze regeerperiode zijn vraag en aanbod duidelijk geanalyseerd.

De uitdaging van het ontwerp van decreet ligt in de doelgroepenbenadering. Sociaal toerisme ligt niet langer in handen van de zuilgebonden organisaties. Kwetsbare doelgroepen worden rechtstreeks ondersteund. Ook de armen, de meest kwetsbare groep, worden rechtstreeks benaderd via de erkende opstaporganisaties. Op termijn moeten zij individueel op vakantie kunnen gaan. We moeten erop toezien dat de keuzemogelijkheden gevrijwaard blijven.

Tijdens de hoorzitting werd de vrees geuit dat er voornamelijk groepsvakanties georganiseerd zouden worden. Dat zou stigmatiserend kunnen werken. Ik ben ervan overtuigd dat de doelgroepen in een eerste fase begeleiding nodig zullen hebben. Nadien zullen ook individuele reizen mogelijk zijn. Stigmatisering moet vermeden worden.

Voor personen met een handicap is het positief dat de toegankelijkheid zal gelden voor elke vorm van toeristische verblijfsinfrastructuur. Samen met de rechtstreekse ondersteuning zal dat ervoor zorgen dat de commerciële en niet-commerciële sector op dezelfde lijn worden gesteld.

De inhaalbeweging van het jeugdtoerisme is noodzakelijk. Er is behoefte aan accommodatie die voldoet aan de basiskwaliteitsnormen van veiligheid en hygiëne. Bovendien dienen de capaciteit en diversiteit uitgebreid te worden. Ook voor het internationale jeugdtoerisme is een opwaardering van de infrastructuur nodig.

In het projectplan en de memorie van toelichting wordt het dagtoerisme als een pijler van sociaal toerisme beschouwd. Het is jammer dat het ontwerp er weinig aandacht aan besteedt.

Ook de rechtstreekse erkenning en ondersteuning van de verblijven en het management zijn een trendbreuk. Dat heft de spanningen tussen commercieel en sociaal toerisme op.

Voldoende middelen zijn cruciaal. De minister is er van overtuigd dat de middelen zullen stijgen. De VLD zal dit ontwerp van decreet met genoeg goedkeuren. (*Applaus*)

De heer Mathieu Boutsen : Ik heb mooie herinneringen aan wandelingen en reisjes in het basisonderwijs en de bivakken van de jeugdbeweging. Toen speelde sociale status geen rol. Pas bij de reizen georganiseerd door de zuilen ontspoorde een en ander.

Dit ontwerp van decreet, bedoeld om alles te reorganiseren, is gebaseerd op twee aanbevelingen : de ondersteuning van de vakantiebeleving van specifieke doelgroepen en de maatregelen voor de structurele werking van toerisme voor allen. Men wil vakanties betaalbaar maken door de organisaties van de doelgroepen te ondersteunen. Toerisme Vlaanderen heeft al een steunpunt Vakantieparticipatie. Een overlegplatform en een databank worden opgericht.

Men heeft ook oog voor vakantie voor personen met een handicap vanuit een totaalvisie inzake toegankelijkheid. Daarnaast wil men het jeugdtoerisme bevorderen via capaciteitsgarantie en basiskwaliteit.

Vroeger konden centra voor sociaal toerisme enkel subsidies krijgen via een koepelorganisatie, maar nu wordt een rechtstreekse subsidieregeling voorgesteld. Hierdoor zal volgens de minister het spanningsveld tussen het commerciële en het niet commerciële toerisme verdwijnen.

‘Toerisme voor Allen’ vervangt het sociaal toerisme. Het is niet commercieel en het werkt drempelverlagend door een aanpassing van de prijzen of door een aangepaste dienstverlening. Het komt het sociale, culturele, psychische en fysieke welzijn ten goede.

De oude koepelorganisaties verdwijnen en worden vervangen door ondersteuningspunten : denktanken voor visievorming, productontwikkeling en management.

Er wordt een structuur voorgesteld van rechtstreekse erkenning en subsidiëring van vakantiecentra. Toerisme Vlaanderen krijgt de taak dit nieuwe model te implementeren en te blijven begeleiden.

Toch hebben wij een aantal kritische vragen. Hoe gaat men de personen die in armoede leven detecteren ? Door eerlijke schaamte zullen zij zichzelf niet melden. Zal men de gehandicapten opdragen te bewijzen dat zij hulpbehoevend zijn ? Hoe zult u de sector stimuleren tot aanvaardbare toegankelijkheid ? Wat is de waarde van het label voor toegankelijkheid en wie zal dat controleren ? Hoe veel zal dit project kosten, en wanneer zal het beëindigd zijn ? Is het niet zo dat gezinnen en senioren met beperkte middelen vindingrijk genoeg zijn om zelf op een prijsvriendelijke manier aan hun trekken te komen ?

We moeten ook onder ogen zien dat er een grote groep niet-participerenden is die gewoon geen nood heeft aan vakantie wegens familiale of leeftijdsgebonden situaties of omdat ze er gewoon voor kiezen thuis te blijven. Anderen hebben er geen tijd voor door beroepsbezigheden of studies. En een kleine groep participeert niet uit een gevoel van onveiligheid. Dit toont aan dat 80 procent van de doelgroep daar in feite niet thuishoort.

Wie toerisme wil stimuleren, moet in de eerste plaats werken aan de welvaart van de burger, en er dus voor zorgen dat iedereen werk heeft.

Wegens de goede bedoelingen en om het project alle kansen te geven, zal het Vlaams Blok het ontwerp van decreet toch goedkeuren. (*Applaus bij het VB*)

Mevrouw Veerle Declercq : Agalev is verheugd over het ontwerp van decreet en over de werkwijze waarop het tot stand kwam. We hebben zeer veel waardering voor de aandacht die er op deze manier naar de kansarmen - en in het bijzonder naar mensen met psychische, sociale en karakteriële problemen - gaat en voor de kans die hen hierdoor geboden wordt van vakantie en van reizen te leren genieten.

De uitvoeringsbesluiten zijn belangrijk. Wij kijken ook uit naar het budget dat hiervoor zal worden vrijgemaakt.

Minister Renaat Landuyt : De positieve samenwerking tussen de regering en het parlement resulteerde in een goede tekst met een groot draagvlak ten aanzien van Toerisme voor Allen.

Bij artikel 8, paragraaf 2 wil ik ter verduidelijking aanvullen dat de terugvorderingstermijn bij subsidie van 50.000 euro of meer 15 jaar bedraagt, en bij een bedrag dat lager ligt 5 jaar. Dit kon helderder geformuleerd worden.

Dit ontwerp van decreet is de realisatie van een belangrijke wijziging in het sociaal toerisme, dat als gevolg van de verzuiling stilaan een uitverkoop werd van goedkope vakanties aan de leden van de verschillende koepels.

In het kader van het Europese voorzitterschap werd bekeken hoe de bevolking maximaal kon gaan deelnemen aan vakantiebeleving, en kwam men tot de internationale term 'Toerisme voor Allen'. We realiseren ons in dat verband het grote nut van gratis openbaar vervoer, waarmee men met name in de Noord-Europese landen zeer goede ervaringen heeft. Wij willen er graag op wijzen dat ook Vlaanderen gratis openbaar vervoer kan aanbieden voor bepaalde doelgroepen in het kader van hun vakantie.

Dit ontwerp van decreet zorgt voor drie grote trendbreuken.

In de eerste plaats worden subsidies niet meer via de koepels, maar rechtstreeks aan de centra toegekend.

Dit brengt een volledig andere dynamiek met zich mee. Toch willen wij niet dat de jarenlange ervaring van de koepels zou verloren gaan. Daarom kunnen zij een managementfunctie ter ondersteuning van de vakantiecentra blijven uitoefenen. Ook deze ondersteuningspunten verdienen subsidies.

De tweede trendbreuk is de ondersteuning van de opstaporganisaties die reizen organiseren voor doelgroepen die niet aan hun trekken komen via het klassieke sociale toerisme. Daarbij denken we onder meer aan mensen van de vierde wereld.

Een derde trendbreuk is de inhaalbeweging inzake jeugdtoerisme. We willen investeren in een verhoging van het aantal jeugdcentra en in het bereiken van minimale kwaliteitseisen. Dat is niet alleen de bevoegdheid van de minister van Jeugd. Dit decreet vormt een geheel met het toekomstige decreet Jeugdtoerisme. Ik dank het Vlaams Parlement voor de goede samenwerking. Het zou jammer zijn mocht CD&V zich alsnog onthouden bij de stemming (*Applaus*).

De voorzitter : De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet betreffende de verblijven en verenigingen die een werking uitoefenen in het kader van "Toerisme voor Allen".

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey : Ik hoop dat voor artikel 8 kan worden genoteerd dat de tekst moet gelezen worden zoals de minister hem hier heeft voorgelezen.

- *De artikelen worden zonder verdere opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen morgen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

Europees Landschapsverdrag,

Algemene bespreking

De voorzitter : Aan de orde is het ontwerp van decreet houdende instemming met het Europees Landschapsverdrag, ondertekend in Firenze op 20 oktober 2000.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Johan Weyts, verslaggever, verwijst naar het schriftelijke verslag.

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet houdende instemming met het Europees Landschapsverdrag, ondertekend in Firenze op 20 oktober 2000.

- *De artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen morgen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

Publiek-private samenwerking

Algemene bespreking

De voorzitter : Aan de orde is het ontwerp van decreet betreffende publiek-private samenwerking.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Frans De Cock, verslaggever : Het ontwerp van decreet werd eenparig goedgekeurd en er werd eenparig beslist om geen reflectienota in te dienen.

Daarom beperk ik me tot een verwijzing naar het schriftelijke verslag.

De heer Eric Van Rompuy : We hebben dit ontwerp van decreet uitvoerig besproken in de commissie.

De minister heeft ons uitstekende technische antwoorden gegeven.

Mijn fractie zal dit ontwerp van decreet steunen. Hopelijk kan de publiek-private samenwerking nu leiden tot de financiering van een heel aantal projecten.

De voorzitter : De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet betreffende publiek-private samenwerking.

- *De artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen morgen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

Overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en Libanon

Algemene bespreking

De voorzitter : Aan de orde is het ontwerp van decreet houdende instemming met de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de regering van de republiek Libanon inzake de wederzijdse

bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Brussel op 6 september 1999.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Stefaan Platteau, verslaggever, verwijst naar het schriftelijke verslag.

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet houdende instemming met de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de regering van de republiek Libanon inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Brussel op 6 september 1999.

- *De artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen morgen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

Overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en Jemen, Koeweit en Saudi-Arabië

Algemene bespreking

De voorzitter : Aan de orde is het ontwerp van decreet houdende instemming met :

1° de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de regering van de republiek Jemen inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Brussel op 3 februari 2000 ;

2° de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de staat Koeweit inzake de wederzijdse bescherming en bevordering van investeringen, ondertekend in Brussel op 28 september 2000 ;

3° de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie (BLEU) en het koninkrijk Saudi-Arabië inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Jeddah op 22 april 2001.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Stefaan Platteau, verslaggever, verwijst naar het schriftelijke verslag.

De heer Patrick Hostekint : We hebben in de commissie een grondige bespreking gewijd aan dit verdrag.

Ik betreurt het dat de minister nu niet aanwezig is bij de bespreking in plenaire vergadering.

De voorzitter : Ik zal deze bezorgdheid van het Parlement aan de minister meedelen.

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet houdende instemming met :

1° de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de regering van de republiek Jemen inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Brussel op 3 februari 2000 ;

2° de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de staat Koeweit inzake de

wederzijdse bescherming en bevordering van investeringen, ondertekend in Brussel op 28 september 2000 ;
3° de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie (BLEU) en het koninkrijk Saudi-Arabië inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Jeddah op 22 april 2001.

- *De artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen morgen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

VOORSTEL VAN DECREET

Recht op informatie via radio en televisie

Algemene bespreking

De voorzitter : Aan de orde is het voorstel van decreet van de heer Decaluwe c.s. houdende het recht op informatie via radio en televisie en houdende instelling van een recht van antwoord en een recht van mededeling ten aanzien van radio en televisie, waarvan het opschrift door de commissie werd gewijzigd als volgt : “voorstel van decreet houdende wijziging van sommige bepalingen van de decreten betreffende de radio-omroep en de televisie, gecoördineerd op 25 januari 1995, wat de invoering betreft van het recht op informatie via radio en televisie en houdende instelling van een recht van antwoord en een recht van mededeling ten aanzien van radio en televisie”.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Dany Vandenbossche, verslaggever, verwijst naar het schriftelijke verslag.

De heer Carl Decaluwe : De vrijheid van meningsuiting als politiek thema dook voor het eerst op in de herfstdagen van het Ancien Régime. De denkers van de Verlichting ondervonden namelijk aan den lijve dat hun vrijheidsideaal nooit realiteit zou worden indien Kerk en Staat te pas en te onpas konden tussenkomen in het communicatieproces.

In plaats van de meningsonvrijheid waaraan men slechts met ‘lettres de privilège’ kon ontkomen, poneerden ze toen de revolutionaire stelling dat een waardevolle samenleving op het omgekeerde principe moest gebaseerd zijn. Vrijheid moest dus de regel worden en beperking de uitzondering.

Dat concept vond ingang in de grondwetten van het midden van de negentiende eeuw. De Belgische Grondwet was in dit opzicht een voorloper. De vrijheid van meningsuiting wordt gewaarborgd door artikel 10 van onze Grondwet.

In 1831 was België formeel een democratie. Er waren echter maar vierduizend stemgerechtigden en de magistraten stonden zeer dichtbij de regering. Daarom heeft men toen beslist dat de strafzaken over drukpersdelicten niet mochten worden overgelaten aan beroepsmagistraten. De jury van het Hof van Assisen moest dus oordelen over drukpersmisdrijven.

Intussen is het mediarecht sterk gewijzigd. Ook de grondrechten zijn blijkbaar niet onbegrensd. De vrijheid van meningsuiting wordt onder meer beperkt door het verbod op racistische of xenofobe en op revisionistische uitlatingen.

De mediawetgeving wordt beheerst door een rits van wetgevingen en reguleringen : het Europees Verdrag tot Bescherming van de Rechten van de Mens, de Grondwet, het Burgerlijk Wetboek, het Strafwetboek, de verschillende internationale en nationale deontologische codes en de ethische begrippen.

De vrijheid van communiceren over alle aangelegenheden van publiek belang is een hoog goed. Dat impliceert dat ook die meningen moeten kunnen worden geuit die een deel van de bevolking kunnen

verontrusten, choqueren of kwetsen.

De media moeten er in de eerste plaats voor zorgen dat onze constitutionele democratie wordt bestendig. Ze moeten streven naar de eerbiediging van het zelfbeschikkingsrecht van de mensen zonder daarom de medemens schade te berokkenen. Ze moeten ervoor zorgen dat de maatschappelijke discussie in de meest brede betekenis van het woord kan worden gevoerd. Ze moeten de burgers informeren over de beslissingen en over de argumenten waarop ze zijn gebaseerd.

Een basisopdracht van de media is de norm van volledigheid en objectiviteit. Persoonlijke aspecten mogen niet interfereren met de berichtgeving. De deontologische code van de Internationale Federatie van Journalisten stelt dat een journalist het onderscheid dient te maken tussen feiten en commentaar. Bij problemen gaat het vaak over de schemerzone tussen feiten, geruchten en opinies.

Het onderscheid tussen vervlakking en manipulatie is soms onduidelijk. Lacunes in het nieuws kunnen een gevolg zijn van de vervlakking, maar doelbewuste lacunes op basis van onder meer economische of politieke motieven komen neer op manipulatie.

Een andere norm voor de media is de publieke dienstverlening. Een medium moet plaats en tijd vrijmaken voor maatschappelijke relevante fenomenen, maar mag daarbij geen schade berokkenen. Discretie en waardigheid over menselijk leed, respect voor de persoonlijke levenssfeer van het individu en het vermijden van irrelevante verwijzingen naar iemands, religie, geslacht of seksuele geaardheid zijn essentieel. De impact van beelden is groot, maar televisie zonder beelden is niet mogelijk. Enkel publieke figuren mogen in beeld komen.

Sinds 1961 beschikt de Belg over het recht van antwoord tegen mogelijke misbruiken door de pers. Wie zich door een publicatie benadeeld voelt, mag redactionele ruimte opeisen om een publiek antwoord te geven. Daarvoor volstaat een impliciete vermelding van uw persoon. Een persoonlijk belang of een fout hoeven niet te worden aangetoond. De burger raakt wel niet altijd wegwijz uit de procedure : 70 procent van de reacties wordt afgewezen wegens niet conform met de wettelijke vereisten. Het recht van antwoord is sinds 1977 ook van toepassing op de audiovisuele media. De redactie mag geen repliek geven op het recht van antwoord, maar daar moet wel sprake zijn van een fout.

Toen de regelgeving op het recht van antwoord aan een opfrisbeurt toe was, rezen er problemen met de bevoegdheidsverdeling. Dit recht wordt niet geregeld in de Grondwet, en de artikelen 19 en 25 van de Grondwet bevatten ook geen bevoegdheidsverdelende regels. In de eerste paragraaf van artikel 127 heeft de bijzondere wetgever de radio-omroep en televisie wel aangeduid als culturele aangelegenheid, waarvoor de gemeenschappen exclusief bevoegd zijn.

De bevoegdheid om grondrechten te erkennen, kreeg een nieuwe benadering in het advies van de Raad van State van 18 november 1996, dat werd bevestigd in het arrest van het Arbitragehof van 25 november 1999 over de vrije nieuwsgaring. Zij kwamen tot de conclusie dat gemeenschappen en gewesten rechten kunnen erkennen en regelen in de aangelegenheden die tot hun bevoegdheden behoren. Indien dit niet het geval is, wordt het grondrecht op federaal niveau geconcretiseerd. De Raad van State heeft deze zienswijze doorgetrokken in een advies van 1997. Fundamentele rechten en vrijheden zijn geen aangelegenheden op zich. Het recht op antwoord is dus verbonden met de activiteiten van de media en wordt zo een gemeenschapsbevoegdheid, aldus de Raad van State.

Toch diende de federale regering op 17 juli 2000 een nieuw wetsontwerp in op het recht van antwoord en het recht op informatie, waarop CD&V een motie betreffende een belangenconflict indiende, dat door het Vlaams Parlement op 28 maart 2001 werd goedgekeurd. Zowel de Senaat als het Overlegcomité oordeelden dat het geschil een bevoegdheidsconflict was, waarop de Raad van State zijn eerdere standpunt bevestigde.

De rechtsregeling inzake het recht van antwoord voor audiovisuele media moest worden geactualiseerd en verbeterd, wat heeft geresulteerd in mijn voorstel van decreet dat ik in 1999 heb ingediend in het Vlaams Parlement. De doelstelling is om de persvrijheid volledig te vrijwaren, maar tegelijkertijd iedereen de kans te geven om te reageren op informatie die iemands eer aantast of op onjuiste gegevens. Dit voorstel van decreet gaat verder dan de Europese Televisierichtlijn, die een persoon enkel recht van antwoord geeft als een

onjuiste bewering over hem wordt gedaan.

Daarnaast voert dit voorstel van decreet ook een recht van mededeling in. Iedere persoon die in de audiovisuele media als verdachte, beklagde of beschuldigde met naam is genoemd of impliciet aangewezen, beschikt over de mogelijkheid om de kosteloze uitzending te verzoeken van de informatie dat een beslissing tot vrijspraak, buitenvervolginstelling of seponering heeft plaatsgevonden. Deze bepaling wil iets doen aan de soms disproportionele aandacht in de media voor de eerste informatie- en onderzoeksmaatregelen in vergelijking met de latere beslissing tot vrijstelling of buitenvervolginstelling. Het recht van informatie is niet van toepassing als de media vrijwillig al een bevredigende mededeling hebben gedaan.

Het toepassingsgebied van het decreet is de bevoegdheidscategorie 'radio-omroep en televisie'. Deze begrippen moeten evolutief worden geïnterpreteerd, waarbij het criterium van de bestemming doorslaggevend is : het uitgezonden klank- en beeldmateriaal moet bestemd zijn om rechtstreeks te worden ontvangen door een onbepaald en potentieel onbeperkt aantal personen.

Dit voorstel van decreet is een mijlpaal, omdat eindelijk duidelijk is geworden dat het recht op antwoord in de audiovisuele sector een gemeenschapsbevoegdheid is.

Gezien het recht van antwoord altijd aan een medium is gerelateerd, is het uitdrukkelijk een Vlaamse bevoegdheid. Voor CD&V is Vlaanderen het belangrijkste niveau omdat daar de beste oplossingen kunnen worden genomen. Een van de basisprincipes van democratie houdt in dat de bevolking door de media controle kan uitoefenen op het politieke proces. Democratie kan alleen overleven als bepaalde basisrechten en - plichten zorgvuldig worden gerespecteerd. Een essentiële pijler van de maatschappelijke ordening is de vrijheid van meningsuiting en de daarvan afgeleide persvrijheid. Het recht op vrije meningsuiting is een belangrijk wapen in de vrijwaring van de andere basisrechten.

De pers oefent niet alleen de functie van behoeder van de vrije meningsuiting uit, maar is een macht op zichzelf geworden. Het woord van de pers heeft de kracht om iets af te dwingen, zelfs zonder dat de ontvanger zich daar volledig van bewust is. In een democratie moet macht bepaalde regels volgen. Een macht die dat niet doet, moet zo snel mogelijk verdwijnen en de slachtoffers moeten worden beschermd.

Het gebruik van de vrijheid van meningsuiting dat zich aan de formele regels probeert te onttrekken, moet worden afgewezen. Totale persvrijheid is uit den boze, omdat ze een doel op zich wordt.

Er is niets op tegen dat de pers macht heeft, maar dan moet ze ook verantwoordelijkheid nemen en meewerken aan een groter maatschappelijk project. De vrijheid van meningsuiting mag niet worden misbruikt om het meest ordinaire kapitalisme te verantwoorden.

Ik dank de collega's van de democratische partijen. Het voorstel is in de commissie eenparig goedgekeurd. *(Applaus)*

De heer Dany Vandenbossche : Het voorstel heeft een lange weg afgelegd. Positief is dat het advies van de Raad van State zeer duidelijk stelt wie bevoegd is.

In overleg met de minister hebben we een aantal amendementen ingediend, die het voorstel technisch hebben bijgestuurd. We zullen het voorstel met enthousiasme goedkeuren. *(Applaus bij CD&V, de VLD, sp-a, AGALEV en VU&ID)*

De heer Frans De Cock : De VLD steunt het voorstel. Door de amendering zijn de technische mankementen bijgestuurd.

Minister Marino Keulen : In de commissie stond iedereen achter het voorstel. Het komt erop om het zo snel mogelijk te operationaliseren.

De voorzitter : De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het voorstel van decreet van de heer Decaluwe c.s. houdende wijziging van sommige bepalingen van de decreten betreffende de radio-omroep en de televisie, gecoördineerd op 25 januari 1995, wat de invoering betreft van het recht op informatie via radio en televisie en houdende instelling van een recht van antwoord en een recht van mededeling ten aanzien van radio en televisie.

Mevrouw Mieke Van Hecke : Omdat in artikel 3 de verwijzing naar een bestaand artikel verkeerd is, stel ik een technische aanpassing voor. (*Instemming*)

- *De artikelen worden zonder opmerkingen goedgekeurd.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen morgen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het voorstel van decreet houden.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

Opvang en huisvesting van slachtoffers van thuisgeweld

Bespreking

De voorzitter : Aan de orde is het voorstel van resolutie van mevrouw Van Den Heuvel, mevrouw Ceysens, de heren Van Duppen en Roegiers en mevrouw Merckx-Van Goey betreffende de opvang en huisvesting van personen die het slachtoffer zijn van partner-gerelateerd/intrafamiliaal thuisgeweld.

De bespreking is geopend.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen en mevrouw Ingrid van Kessel, verslaggevers, verwijzen naar het schriftelijke verslag.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey : Het voorstel van resolutie werd door alle democratische fracties ingediend, niet alleen om de aandacht op het probleem te vestigen maar om uitdrukkelijk aan te tonen wat in Vlaanderen kan worden ondernomen.

De minister heeft op de meeste verzoeken positief gereageerd. We hebben gevraagd om er bij de opmaak van de begroting van 2004 over te waken dat er voldoende middelen voor preventie ter beschikking worden gesteld.

Het voorstel werd unaniem goedgekeurd en zal zeker worden opgevolgd.

De voorzitter : De bespreking is gesloten.

We zullen morgen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie houden.

VERZOEKSCRIFTEN

Omgaan met ADHD

Verslag

De voorzitter : Aan de orde is het verslag namens de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gelijke Kansen over het verzoekschrift over het omgaan met ADHD.

Mevrouw Sonja Becq en mevrouw Ria Van den Heuvel, verslaggevers, verwijzen naar het schriftelijke verslag.

Is het Parlement het eens met de conclusies van de commissie ? (*Instemming*)

Ik zal de verzoeker hiervan in kennis stellen.

Sluiting en reconversie van de Antwerpse luchthaven

Verslag

De voorzitter : Aan de orde is het verslag namens de Commissie voor Openbare Werken, Mobiliteit en Energie over de verzoekschriften over de sluiting en de reconversie van de Antwerpse luchthaven.

De heer Ludwig Caluwé, verslaggever : Ik verwijs naar het schriftelijke verslag.

De heer Koen Helsen, verslaggever : Ik verwijs naar het schriftelijke verslag.

De voorzitter : Is het Parlement het eens met de conclusies van de commissie ? (*Instemming*)

Ik zal de verzoeker hiervan in kennis stellen.

Koppeling van de financiering van onderwijsinstellingen aan de slaagcijfers

Verslag

De voorzitter : Aan de orde is het verslag namens de Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid over het verzoekschrift over een koppeling van de financiering van onderwijsinstellingen aan de slaagcijfers.

De heer Luc Martens, verslaggever, verwijst naar het schriftelijke verslag.

De heer Frans Ramon, verslaggever : Ik verwijs naar het schriftelijke verslag.

De voorzitter : Is het Parlement het eens met de conclusies van de commissie ? (*Instemming*)

Ik zal de verzoeker hiervan in kennis stellen.

Zorgverzekering

Verslag

De voorzitter : Aan de orde is het verslag namens de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gelijke Kansen over het verzoekschrift over de zorgverzekering.

Mevrouw Sonja Becq en mevrouw Claudine De Schepper, verslaggevers, verwijzen naar het schriftelijke verslag.

Is het Parlement het eens met de conclusies van de commissie ? (*Instemming*)

Ik zal de verzoeker hiervan in kennis stellen.

Reglementering van de modelluchtvaart

Verslag

De voorzitter : Aan de orde is het verslag namens de Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening over het verzoekschrift over de reglementering van de modelluchtvaart.

Mevrouw Dominique Guns en mevrouw Marleen Van den Eynde, verslaggevers, verwijzen naar het schriftelijke verslag.

Is het Parlement het eens met de conclusies van de commissie ? (*Instemming*)

Ik zal de verzoeker hiervan in kennis stellen.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

Hygiëne in schoolkeukens en de kwaliteit van schoolmaaltijden

Bespreking

De voorzitter : Aan de orde is het voorstel van resolutie van de heren Moreau, Vanleenhove, Van Nieuwkerke, Ramon, Dirk De Cock en Van Dijck betreffende de hygiëne in schoolkeukens en de kwaliteit van schoolmaaltijden.

De bespreking is geopend.

De heer Karlos Callens, verslaggever : Dit voorstel van resolutie spruit voort uit een mondelinge vraag aan minister Vanderpoorten over een enquête in Test-Aankoop waarin twee zaken naar voren kwamen : 60 procent van de schoolmenu's is te vetrijk en de hygiëne in schoolkeukens laat veel te wensen over.

Dit voorstel van resolutie vraagt de keukenkwaliteit in kaart te brengen en aan de federale overheid om de controles op te voeren. Voorts sporen we de directeurs aan meer aandacht te besteden aan hygiëne en een evenwichtige voeding. Ten slotte moet worden nagegaan hoe de kwaliteitscontrole kan verbeteren.

Afsluitend kan ik alleen maar hopen dat het voorstel van resolutie ook op de instemming van de plenaire vergadering kan rekenen. (*Applaus*)

De voorzitter : De bespreking is gesloten.

We zullen morgen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie houden.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter : Hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

Wij komen morgen om 10 uur en 14 uur opnieuw bijeen om onze agenda verder af te handelen. (*Instemming*)

- *De vergadering wordt gesloten om 15.51 uur.*

BERICHTEN VAN VERHINDERING

Anny De Maght-Aelbrecht, Jaak Gabriels, Julien Librecht, Jacky Maes, Chris Vandenbroeke, Christian Van Eyken : gezondheidsredenen.

RECHTZETTING

Beknopt verslag nrs 64 en 65 van 25 juni 2003.

In deze verslagen werd mevrouw Hilde De Lobel vermeld als 'afwezig zonder kennisgeving'. Zij deelt mee dat ze in het buitenland verbleef wegens ambtsverplichtingen.

